

Rafał Siemaszko
Henryka Krzywonos-Strycharska
Marek Biernacki
Henryk Szopiński
Adam Krzemiński

minister obrony narodowej

Interpelacja nr 14345

Interpelacja w sprawie utworzenia pierwszego w historii Polski kosmodromu do wynoszenia rakiet suborbitalnych w Centralnym Poligonie Sił Powietrznych w Ustce

Szanowny Panie Premierze,

Polska stoi obecnie przed historyczną szansą dołączenia do grona państw, które dysponują własnym ośrodkiem startowym dla rakiet suborbitalnych. Dynamiczny rozwój krajowego sektora kosmicznego, zarówno cywilnego, jak i obronnego, oraz pojawiające się innowacyjne krajowe technologie wymagają stworzenia odpowiedniej, stałej infrastruktury umożliwiającej dostęp do przestrzeni kosmicznej z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Jedynym miejscem w kraju, które według ekspertów już dziś spełnia warunki techniczne i operacyjne do stworzenia takiej infrastruktury jest Centralny Poligon Sił Powietrznych w Ustce (CPSP). To jedyny obszar w Polsce dysponujący strefą powietrzną o statusie „*unlimited*”, bez górnego limitu wysokości lotów, z pełnym dostępem do bezpiecznego akwenu morskiego umożliwiającego wodowanie i odzysk rakiety.

Z materiałów przesłanych przez przedstawicieli firmy SpaceForest oraz z dostępnych informacji medialnych wynika jednoznacznie, że:

- w Ustce testowany jest już polski system suborbitalny PERUN, obejmujący raketę, mobilną wyrzutnię, system paliwowy oraz naziemne systemy komunikacji;
- PERUN umożliwia loty pionowe na wysokość do ok. 150 km z ładunkami badawczymi oraz - dzięki sterowaniu trajektorią - imitowanie rakiet balistycznych w scenariuszach „*dual-use*”, nawet na dystansach poziomych do 80 km;
- regularne starty rakiet od 2027 roku są już zakontraktowane w ramach programu Europejskiej Agencji Kosmicznej (ESA) – „Boost!”, gdzie zakłada się co najmniej 4, a docelowo 10 misji rocznie;

- aktualna infrastruktura w Ustce nie pozwala na stałe ulokowanie systemu, co zmusza firmę do każdorazowego transportu z Gdyni - kosztownego, czasochłonnego i utrudniającego sprawne wykonywanie misji;
- samo utworzenie „kosmodromu” w podstawowej formie nie wymaga wielkich nakładów - wystarczyłoby utwardzone miejsce startowe, droga dojazdowa, przyłącze energetyczne, hala serwisowa ok. 300 m² i zaplecze socjalne;
- obecne procedury prawno-administracyjne uniemożliwiają sprawne przeprowadzenie inwestycji w normalnym trybie, co mogłoby potrwać co najmniej 3 lata;
- rozwiązaniem mogłoby być ujęcie inwestycji w specjalnej ustawie nadającej przedmiotowej inwestycji znaczenia infrastruktury strategicznie istotnej dla bezpieczeństwa państwa, co pozwoliłoby nadać jej wysoki priorytet i odblokować proces decyzyjny.

Przedstawiciele nauki (m.in. Komisja Nauk Kosmicznych Polskiej Akademii Nauk Oddział w Gdańsku), media, praktycy biznesu, eksperci oraz polski sektor kosmiczny wskazują, że budowa kosmodromu w Ustce zapewniłaby Polsce unikatową przewagę konkurencyjną w Europie oraz mogłaby stać się impulsem do rozwoju nowej gałęzi gospodarki - kosmicznego transportu suborbitalnego. Podkreślają także, że rozwój polskiej rakiety suborbitalnej PERUN udowodnił już potrzebę takiego ośrodka, a Ustka jest najlepszym miejscem w Polsce do jego powstania.

Stworzenie kosmodromu nie tylko umożliwiłoby wynoszenie ładunków badawczych i komercyjnych z terytorium RP, ale także zapewniłoby istotne korzyści dla Sił Zbrojnych RP, w tym m.in.:

- testowanie radarów i systemów OPL w warunkach lotu realnego obiektu balistycznego,
- prowadzenie zaawansowanych prób technologii dronowych i sensorów,
- możliwość symulowania zagrożeń balistycznych z pełną telemetrią w czasie rzeczywistym.

Tego typu inwestycja mogłaby stać się strategiczną specjalizacją Polski i województwa pomorskiego, wzmacniając krajową pozycję w strukturach ESA oraz całej europejskiej, a szerzej również i NATO-wskiej, branży kosmicznej.

W związku z powyższym zwracam się do Pana Ministra z prośbą o odpowiedź na następujące pytania:

1. Czy Ministerstwo Obrony Narodowej przeprowadziło analizy dotyczące możliwości stałego ulokowania kosmodromu suborbitalnego na terenie Centralnego Poligonu Sił Powietrznych w Ustce? Jeśli tak, to kiedy i jakie wynikają z nich wnioski? Jeśli nie, to z jakich powodów i czy takie analizy zostaną przeprowadzone w najbliższym czasie?
2. Czy resort uznaje, że stworzenie takiego ośrodka mogłoby przyczynić się do rozwoju krajowych zdolności obronnych, w tym testowania systemów radarowych i przeciwlotniczych w warunkach lotu realnego obiektu balistycznego?
3. Czy ministerstwo zamierza podjąć działania w celu ujęcia budowy kosmodromu w wykazie inwestycji realizowanych na podstawie specjalnej ustawy dotyczącej infrastruktury kluczowej dla obronności państwa? Jeśli tak, to kiedy i w jakiej formie? Jeśli nie, to z jakich powodów?
4. Czy resort prowadzi konsultacje lub współpracę w tej sprawie z Polską Agencją Kosmiczną (POLSA), Ministerstwem Finansów i Gospodarki lub innymi instytucjami odpowiedzialnymi za

rozwój sektora kosmicznego? Jeśli tak, to jakie są efekty tych konsultacji? Jeśli nie, to z jakich powodów i czy w najbliższym czasie zaczniesz je prowadzić?

5. Jakie są obecnie największe bariery administracyjne, techniczne lub bezpieczeństwa, które - w ocenie ministerstwa - utrudniają realizację inwestycji na terenie CPSP?
6. Czy rozważane jest stworzenie wspólnego ośrodka „ *dual-use* ”, który mógłby służyć zarówno celom wojskowym, jak i cywilnym (np. biznesowym/gospodarczym/dla przedsiębiorców), edukacyjnym i naukowym, zgodnie z propozycją proponowaną przez polski sektor kosmiczny?
7. Czy w ocenie ministerstwa budowa polskiego kosmodromu mogłaby przyczynić się do wzmocnienia pozycji Polski w Europejskiej Agencji Kosmicznej i zwiększenia udziału instytucji oraz przedsiębiorstw z naszego kraju w programach ESA, a także do zwiększenia naszego bezpieczeństwa i naszej operacyjności w ramach sojuszu NATO?

Z poważaniem
Rafał Siemaszko